

МАСЛОВА ЯНА ІВАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук*

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ

Виникнення ризику для здоров'я та життя людини вимагає чітких та суворих дій для запобігання цього ризику від держави, як гаранта забезпечення конституційного права на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. З початку поширення коронавірусу COVID-19 у світі, наша держава вжила певні міри та заходи для запобігання розповсюдженню епідемічних та інших інфекційних захворювань, запровадивши суворий карантин та акцентувавши увагу на підвищенні відповідальності за недотримання встановлених карантинних правил та заборон.

Одним із заходів для підвищення рівня усвідомлення серйозності прийнятих державою заходів та збільшення відповідальності громадян є встановлення адміністративної відповідальності за порушення правил та заборон, встановлених карантинном. Ця діяльність держави відображається у внесенні змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме у ст. 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» і містить санкцію у формі накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» [1]. Дана стаття має відсильний характер, тобто відсилає до кола інших нормативно-правових актів, які встановлюють правила щодо карантину людей, санітарно-гігієнічні, санітарно-протиепідемічні правила і норми. Такими нормативно-правовими актами є Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб», інші акти законодавства, а також рішення органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

Доцільним видається звернення уваги на окремі елементи складу адміністративного правопорушення, якого пов'язано з порушенням умов карантину. Від так, об'єктивна сторона адміністративного правопорушення, якого передбачено ст. 44-3 виражена у формі протиправного діяння, яке може вчинятись як через дії (наприклад, відвідування закладів освіти її здобувачами, відвідування парків, скверів, зон відпочинку, лісопаркових та прибережних зон) так і через бездіяльність (наприклад, перебування на вулицях без документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи спеціальний статус особи). Місцем вчинення адміністративного правопорушення щодо порушення карантину є парки, сквери, зони відпочинку, лісопаркові та прибережні зони, спортивні та дитячі майданчики та інші місця, відвідування яких

є забороненим відповідно до Постанови Кабінету міністрів України «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» [2]. Часом вчинення адміністративного правопорушення щодо порушення карантину є термін, на який карантин запроваджено. Так, відповідно до Постанови Кабінету міністрів України «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» карантин на всій території України введено з 12 березня 2020 р. до 11 травня 2020 р. Щодо суб'єкта адміністративного правопорушення щодо порушення карантину, то ними можуть бути як фізичні, так і юридичні особи.

Варто зазначити, що з моменту запровадження карантину, правоохоронці склали більше 6 тисяч адміністративних протоколів через порушення правил щодо карантину. Частина з них повернено правоохоронцям для належного оформлення, частину розглянуто судом. Судова практика з розгляду справ щодо порушень правил карантину показує, що штраф застосовується не часто, переважно порушники обмежуються усним зауваженням. Проте є і приклади накладення штрафу. Так, у справі № 188/365/20 Петропавлівським районним судом Дніпропетровської області визначено, що 19.03.2020 року громадянка порушила п.3 Постанови Кабінету Міністрів від 11.03.2020 року № 211. Суд постановив притягнути громадянку до адміністративної відповідальності та накласти адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі 17 000 (сімнадцять тисяч) грн 00 коп. [3].

Проаналізувавши міжнародний досвід встановлення відповідальності щодо порушення правил карантину, варто звернути увагу, що Україна приєдналась до рішення міжнародної спільноти. Так в Ізраїлі, Італії, Чехії, Сінгапурі та інших країнах також передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність, а в Китаї прийняли більш жорсткі міри та встановили відповідальність у формі позбавлення волі від 10 років до довічного або смертна кара.

Як висновок, варто зазначити, що важливість дотримання карантинних заходів в умовах поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19 є обумовленою. Виникає необхідність побудови якісної та ефективної системи інформування громадян щодо правил дотримання карантинних заходів, наслідків недотримання цих правил та забезпечення належних пільг та допомоги для громадян, які через фінансову потреби не мають можливості дотримуватись встановлених вимог.

Список використаної літератури:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова

Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF>

3. Постанова у справі № 188/365/20 (Провадження № 3/188/260/2020) Петропавлівський районний суд Дніпропетровської області. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88326216>

Ключові слова: адміністративна відповідальність, пандемія, COVID-19, штраф, карантинні заходи.

Ключевые слова: административная ответственность, пандемия, COVID-19, штраф, карантинные меры.

Key words: administrative responsibility, pandemic, COVID-19, fine, quarantine measures.

БЛОУС-ОСІНЬ ТЕТЯНА ІГОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук*

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОСТОРУ» В УКРАЇНІ

Розвиток української моделі функціонування публічної адміністрації не може бути ізольованим від спрямування європейських практик у цій сфері. Натомість, інституційний та правовий механізми забезпечення належного впливу держави на суспільні відносини характеризується казуїстичними тенденціями невідповідності існуючого стану потреб суспільства та вимог, які ним висувуються до управляючого суб'єкта. Негативними ознаками публічного адміністрування, передусім є відсутність чіткого алгоритму процедурної діяльності суб'єктів публічного адміністрування, недовіра механізмів їх взаємодії з інститутами громадянського суспільства, низький рівень цифрової трансформації у функціонуванні суб'єктів публічної адміністрації та нівелювання принципів верховенства права та належного врядування.

Необхідним видається вироблення як довгострокової концепції стало-го розвитку інституційного забезпечення публічного адміністрування, так і постійного моніторингу існуючих та виникаючих проблем у цій сфері. При цьому, орієнтиром має бути концепція Європейського адміністративного простору.

Загалом, концепція Європейського адміністративного простору (the European Administrative Space) – це напрямок реформування та розвитку адміністративного права, за якої функціонування суб'єктів публічної адміністрації здійснюється відповідно до демократичних принципів належного врядування та стандартів Європейського Союзу у цій сфері.